

Producent savců pro krmné a pokusné účely (kód: 41-051-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů:	Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:	Chovatel zvířat
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Kompletace a údržba chovných zařízení, zajištění optimálního mikroklimatu, vedení provozního deníku v chovech savců pro krmné a pokusné účely	3
Základní obsluha přístrojů a technického zázemí chovů savců pro pokusné účely, dodržování bezpečnosti práce	3
Rozmnožování a odchov mláďat savců pro krmné a pokusné účely	3
Odborná manipulace se savci pro krmné a pokusné účely	3
Prevence nákaz v chovech savců pro krmné a pokusné účely	3
Krmení savců pro krmné a pokusné účely	3
Charakteristika savců používaných pro krmné a pokusné účely	3
Zabezpečení welfare v chovech savců pro krmné a pokusné účely	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 23.06.2011 do: 10.06.2017

Kritéria a způsoby hodnocení

Kompletace a údržba chovných zařízení, zajištění optimálního mikroklimatu, vedení provozního deníku v chovech savců pro krmné a pokusné účely

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Sestavit jednoduchou funkční provozní jednotku z chovných boxů, předvést manipulaci s nimi, včetně zajištění proti úniku zvířat	Praktické předvedení s výkladem
b) Změřit teplotu a vlhkost na pracovišti, navrhnout denní světelný a tepelný režim, ozřejmit jakým způsobem bude zajištěno větrání (nebezpečí hromadění čpavku a oxidu uhličitého)	Praktické předvedení s výkladem
c) Osadit chovné nádoby včetně substrátu, založit krmivo a instalovat napáječky, předvést čištění chovného boxu	Praktické předvedení s výkladem
d) Založit provozní deník pracoviště – zapsat teplotu, vlhkost, mimořádné události	Praktické předvedení s výkladem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Základní obsluha přístrojů a technického zázemí chovů savců pro pokusné účely, dodržování bezpečnosti práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obsluhovat technická zařízení zaručující potřebné mikroklima – klimatizaci, zvlhčovače, ventilaci, přímotopná tělesa, infralampy, UV lampy, ionizační zařízení, ovládat časové spínače osvětlení a topení, rozvody vody	Praktické předvedení s výkladem
b) Dodržovat bezpečnost práce a ochranu zdraví, respektovat základní povinnosti při údržbě a preventivních kontrolách elektrických zařízení, požární prevenci	Praktické předvedení s výkladem

Je třeba splnit obě kritéria.

Rozmnožování a odchov mláďat savců pro krmné a pokusné účely

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat podrobně reprodukční biologii chovaných druhů, rozpoznat příznaky říje podle chování, případně fyziologických příznaků	Ústní nebo písemné ověření, podle možností i praktické předvedení
b) Vyjmenovat a popsat způsoby připouštění, případně připouštění zajistit	Ústní nebo písemné ověření, podle možností i praktické předvedení
c) Uvést délky březosti jednotlivých druhů a charakterizovat postnatální vývoj mláďat, určit v jakém stádiu a k jakým účelům je lze expedovat	Ústní nebo písemné ověření
d) Popsat zásadní odlišnosti v chovu jednotlivých druhů, uvést kdy a jak je možno chovat samce a samice společně a kdy je nutný oddělený chov, popsat zásady chovu druhů citlivých na stres a nákazy (zejména králíci a morčata)	Ústní nebo písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Odborná manipulace se savci pro krmné a pokusné účely

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést způsob šetrného odchyty a fixace zvířete minimalizující možnost jeho poranění	Praktické předvedení s výkladem
b) Popsat a předvést způsoby přípravy bezpečného transportu zvířete, včetně jeho uložení do transportního boxu, zabezpečení jeho základních potřeb s ohledem na délku a podmínky převozu, poučit odběratele	Praktické předvedení s výkladem
c) Popsat způsoby šetrného usmrcování zvířat před zkrmením, vyjmenovat základní ustanovení zákona proti týrání zvířat	Ústní nebo písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Prevence nákaz v chovech savců pro krmné a pokusné účely

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základní postupy prevence nákaz v chovech (dodržování čistoty, veterinární vyšetření nově přichozících jedinců do chovu, opatření minimalizující možnost kontaminace chovu volně žijícími hlodavci, invaze ekto- a endoparazitů)	Ústní nebo písemné ověření
b) Popsat možnosti a způsob očkování (týká se zejména králíků – myxomatóza a tzv. králíčí mor)	Ústní nebo písemné ověření
c) Uvést opatření, která je nutno provést v případě výskytu epidemie, způsoby asanace chovu, součinnost s veterinární službou	Ústní nebo písemné ověření
d) Uvést postup při likvidaci biologického odpadu (kadávery zvířat, znečištěná podestýlka, zbytky potravy a vody z napáječek) ve smyslu platných hygienických a veterinárních předpisů	Praktické předvedení s výkladem

Je třeba splnit všechna kritéria.

Krmení savců pro krmné a pokusné účely

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozpoznat a popsat základní typy krmiv pro jednotlivé druhy, uvést nejčastěji používané doplňky (vitamíny, minerální látky, probiotické přípravky)	Praktické předvedení s výkladem
b) Rozpoznat a popsat základní závady krmiv (plísně, hniloba, napadení škůdci, znečištění trusem volně žijících zvířat) a uvést jaké důsledky může mít jejich použití pro zdraví chovaných zvířat	Praktické předvedení s výkladem
c) Navrhnout krmení pro hlodavce s ohledem na nutnost pravidelného obrušování řezáků	Ústní nebo písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Charakteristika savců používaných pro krmné a pokusné účely

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat druhy savců běžně užívané pro krmné a pokusné účely (laboratorní potkani, myši, křečci, morčata, králíci), a to po stránce biologické a anatomické, s důrazem na specifické postupy týkající se druhů se zvýšenou vnímavostí k nákazám (králíci, morčata)	Praktické předvedení s výkladem

Je třeba splnit toto kritérium.

Zabezpečení welfare v chovech savců pro krmné a pokusné účely

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit možnosti aplikace principů welfare (životní pohody zvířat) v podmínkách komerčních chovů	Ústní nebo písemné ověření
b) Stanovit maximální počet jedinců daného druhu vzhledem k dimenzím chovného zařízení a vzájemné toleranci jedinců, využít doporučení ÚKOZ (Ústřední komise pro ochranu zvířat)	Praktické předvedení s výkladem
c) Uvést praktické způsoby spojování nepříbuzných skupin a přidávání nových jedinců do chovu s cílem zabránit projevům agrese ve skupině a ztrátám, definovat nároky jednotlivých druhů na prostor a vzájemnou snášenlivost	Ústní nebo písemné ověření
d) Uvést příčiny a negativní následky dlouhodobého stresu, uvést opatření směřující k prevenci	Ústní nebo písemné ověření
e) Vysvětlit, jakým způsobem je možné v chovech řešit důsledky šokových situací (přehřátí nebo prochlazení v důsledku výpadku termoregulačních zařízení, koncentrace metabolických zplodin, hluk, leknutí, vniknutí a útok predátora apod.)	Ústní nebo písemné ověření
f) Navrhnout konstrukce chovných zařízení tak, aby v případě neočekávaných situací a případné panice či deletrvající nesnášenlivosti v chovné skupině nedocházelo ke zbytečným poraněním	Ústní nebo písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy. Dále stanoví, které pomůcky uchazeč při zkoušce smí používat.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při ověřování kompetencí formou praktických úloh je třeba sledovat a hodnotit zručnost provádění všech úkonů, při práci s přístroji dodržování bezpečnosti, stejně jako hygieny práce, pozornost věnovat kvalitě a časovému hledisku zvládnání předváděných prací. Přitom je nutno posuzovat nejen konečný výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek pracoviště. Důraz je třeba klást na zručnost a etiku manipulace se zvířaty podloženou dostatečnými odbornými vědomostmi a dovednostmi. Zvláštní pozornost je třeba věnovat způsobu vyskladnění a následného transportu ve smyslu omezení stresu a nebezpečí poranění zvířat. Uchazeč by měl popsat způsoby šetrného usmrcování krmných zvířat. Předpokládá se rutinní znalost bezpečného zacházení s desinfekčními a čistícími prostředky, zajišťování likvidace biologického odpadu ve smyslu platných nařízení.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „vyhověl“ nebo „nevyhověl“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč vyhověl pro všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč pro některou kompetenci nevyhověl. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělském oboru vzdělání a 5 let odborné praxe v chovu savců nebo v zájmových chovech nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v zemědělském oboru vzdělání, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Vyšší odborné vzdělání v zemědělském nebo biologickém oboru vzdělání nebo vysokoškolské vzdělání v oblasti zemědělství nebo biologických oborů a alespoň 5 let odborné praxe v chovu savců nebo v zájmových chovech nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo učitele odborných předmětů v zemědělském oboru vzdělání, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Dílčí kvalifikace Producent savců pro krmné a pokusné účely, střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 8 let odborné praxe v chovu savců pro krmné nebo pokusné účely, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC, tisku jednotného osvědčení a zaslání s vyhodnocením elektronickou poštou (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Technické zázemí umožňující sestavení jednoduché provozní jednotky pro chov drobných savců, pokud možno s přívodem vody
- Příslušné materiální a technické vybavení – chovné nádrže, napáječky, krmné nádoby, vlhkoměr, teploměr, zařízení pro demonstraci automatické regulace světelného a tepelného režimu; úklidové a desinfekční prostředky
- Základní typy substrátů pro podestýlky
- Základní nabídka krmiv a krmných směsí užívaných v produkčních chovech drobných savců
- 1–2 druhy hlodavců pro demonstraci praktických dovedností odchytu a transportu

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 30 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být podle zadaných činností rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard byl připraven Sektorovou radou zemědělství, v níž byly zastoupeny:

Zoologická zahrada hl. města Prahy

Agrární komora České republiky

Rybářské sdružení České republiky

Zemědělský svaz České republiky

Svaz chovatelů českého teplokrevníka (SCHČT)

Společnost mladých agrárníků České republiky

Svaz vinařů České republiky

Český svaz včelařů, o. s.

Ministerstvo zemědělství

Národní ústav odborného vzdělávání v Praze